

РЕЦЕНЗІЯ

на кваліфікаційну роботу «Реалізація наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» на уроках української мови в 10 класах» здобувача другого рівня вищої освіти за спеціальністю 014 Середня освіта (Українська мова і література) студентки групи УМ-6 факультету іноземної та слов'янської філології Таран Анжеліки Володимирівни

Рецензована робота присвячена змістовому та методичному забезпеченню наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» на уроках української мови в 10-их класах. Джерельною базою слугують тексти, що презентують реалізацію заявленої наскрізної лінії. Українська мова розглядається в дослідженні як визначальний чинник формування культуромовної особистості школяра. У Розділі 1 здійснено аналіз особливостей процесу навчання української мови в 10 класах крізь призму вимог Концепції «Нова українська школа». Магістрантка дійшла висновку, що з-поміж головних завдань уроків пріоритетним завданням є створення емоційно комфортного розвивального навчального середовища для формування грамотності, розвитку здатності кожного учня усвідомлювати відповідальність за своє навчання, потреби в набутті передбачених програмою знань, умінь і навичок, що мають важливе значення для становлення комунікативно компетентної особистості. У Розділі подано змістові лінії мовної компетентності і наголошується, що в межах предмета «Українська мова» вчитель-філолог формує не тільки предметні компетентності, а й ключові. Авторка проаналізувала змістовий компонент шкільної програми та окреслила мовленнєву змістову лінію за навчальною програмою з української мови для закладів загальної середньої освіти в 10 класі. У межах Розділу здійснено аналіз соціокультурної змістової лінії. Наскрізна лінія «Екологічна безпека і сталий розвиток» заявлена пріоритетною, бо спрямовує діяльність учителя й учнів на формування соціальної активності, відповідальності й екологічної свідомості, усвідомлення ідеї сталого розвитку суспільства.

Скрупульозне вивчення використаної літератури дало змогу подати тлумачення концепту «здоров'я» та дослідити змістовий компонент лексем «здоров'я» і «безпека», з'ясувати їх етимологію, що свідчить про належний рівень сформованих умінь і навичок працювати зі словниками та мовознавчими працями. Проведений аналіз шкільної програми «Українська мова» в 10 класі (профільний напрям) дозволив зробити висновки, що тематика наскрізної лінії реалізується в контенті соціокультурної змістової лінії, із цією метою

запропоновано орієнтовні види робіт. Магістрантка сповідує текстоцентричний підхід до вивчення мови, адже саме він формує мовну особистість українця, дозволяє схарактеризувати мовні особливості, відображені в українській культурі, дослідити етноестетику мови родинних виховних традицій тощо. Реалізацію наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» на уроках української мови запропоновано здійснювати через художні тексти.

Другий розділ присвячений методичним проблемам наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» (на уроках української мови в 10 класі), із цією метою здійснено аналіз шкільних підручників з української мови, подана порівняльна їх характеристика, а також з'ясовано питання формування понять «здоров'я» і «безпека» у шкільній практиці. Рецензована структурна частина роботи являє собою частину педагогічного експерименту, яку провела магістрантка на базі закладу загальної середньої освіти I-III ступенів № 2 Тростянецької міської ради. Отримані дані дозволили визначити перспективні підходи і технології щодо реалізації наскрізної лінії «Здоров'я і безпека» в 10 класі. Авторка роботи вивчила й осмислила джерельну базу дослідження, що дозволило охарактеризувати різні технології навчання (технологія розвитку критичного мислення, технологія дослідження, технологія інтерактивного навчання, технологія випереджального навчання), які розглядаються як способи формування компетентностей в учнів на уроках української мови. Експериментальною базою для перевірки й підтвердження результатів виконаного дослідження було визначено заклад загальної середньої освіти I-III ступенів № 2 Тростянецької міської ради.

У цілому кваліфікаційна робота відповідає вимогам, що ставляться до такого виду робіт. Кожен розділ завершується висновковою частиною, що свідчить про сформованість дослідницьких умінь і навичок здобувача вищої освіти. Робота викладена науковою мовою, послідовно відбиває мету та поставлені в роботі завдання, має достатній рівень апробації, але відсутній опис теоретико-методологічної основи наукового дослідження, не вказана наукова новизна виконаної роботи.

Незважаючи на окремі недоліки та мовні, стилістичні огріхи, за умови відповідного захисту на засіданні екзаменаційної комісії кваліфікаційна робота заслуговує позитивної оцінки, а її автору Таран Анжеліці Володимирівні може бути присуджено освітній ступінь магістра за відповідною спеціальністю.

Рецензент

к. пед. н., доц. В.А. Захарова